

عنوان مقاله:

ارزیابی ناپایداری توسعه شهری اراک و راهبردهای ساماندهی آن

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی منطقه ای، دوره 11، شماره 42 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

سهراب عسگری - گروه جغرافیا، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

اراک اگرچه در ابتدا برپایه یک نقشه مهندسی ساخته شد اما جمعیت پذیری آن در دهه‌های بعدی روند فزاینده یافت. با تبدیل آن به قطب صنعتی صنایع مهمی در این شهر مستقر شدند. از آنجایی که این توسعه بدون توجه به ظرفیت طبیعی منطقه بود باعث تاثیرگذاری منفی در عناصر زیستی و محیطی شد. این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی به ارزیابی فرایند صنعتی شدن اراک و پیامدهای محیط زیستی آن با استفاده از مدل ترکیبی SWOT و مدل برنامه‌ریزی استراتژیک QSPM می‌پردازد. با شیوه پژوهش کتابخانه‌ای اطلاعات مربوطه جمع‌آوری و ارزیابی یافته‌ها مورد توجه قرار گرفت. با توجه به رویکرد علمی، برای تبیین بهتر و روشن‌تر یافته‌ها، از مدل سوات بهره گرفته شد. یافته‌های پژوهش تاکید دارند توسعه شهری اراک و تبدیل آن به کلانشهر به پایداری منجر نگشته و امروزه به عنوان یکی از کلانشهرهای ایران از توسعه ناپایدار رنج می‌برد. جدول اولویت بندی استراتژی‌های انتخاب شده QSPM بیانگر آنست که از بین شش استراتژی مهم انتخاب شده برای ساماندهی محیطی زیستی شهر اراک، به ترتیب استراتژی تقویت صنایع محلی و بومی که با محیط زیست سازگاری دارند با نمره ۶۲۱/۱۱، بهینه سازی صنایع و اتخاذ رویکرد توسعه پایدار در خصوص صنایع موجود با نمره ۷۴۲/۱۰، تعطیلی واحدهای آلاینده بزرگ و کوچک با نمره ۴۰۸/۱۰، تجهیز صنایع به حس‌گرهای سنجش آلودگی و ثبت دقیق میزان آلودگی‌ها با نمره ۰۵/۱۰، بهینه سازی ناوگان حمل و نقل شهری با نمره ۳۳۶/۹ و تاکید بر استفاده از وسایل نقلیه عمومی با نمره ۹۰۷/۸ از اولویت و جذابیت بالایی برخوردار هستند.

کلمات کلیدی:

کلانشهر اراک، ناپایداری شهری، آلودگی محیط زیست، مدل QSPM، تحلیل SWOT

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1392994>

